Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 19 noiembrie 2026
(OR. en)

15402/26

EDUC 438
DIGIT 290
JEUN 242
SOC 715
EMPL 416
TELECOM 530

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Subiect:	Concluziile Consiliului privind abilitățile și competențele necesare pentru a interacționa cu inteligența artificială (IA)

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor concluziile sus-menționate, aprobate de Consiliu (Educație, Tineret, Cultură și Sport) în cadrul reuniunii sale din 19 noiembrie 2026.

ANEXĂ

Concluziile Consiliului privind abilitățile și competențele necesare pentru a interacționa cu inteligența artificială (IA)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

AMINTEȘTE contextul politic al spațiului european al educației și al realizării sale depline, precum și textele adoptate în cadrul Uniunii privind educația digitală, abilitățile și competențele digitale și inteligența artificială;

RECUNOAȘTE că

1. evoluțiile rapide și continue ale IA și ale tehnologiilor de IA au un impact asupra vieții de zi cu zi a cetățenilor și devin parte a acesteia;

2. IA și tehnologiile de IA au potențialul de a oferi numeroase beneficii și de a transforma modurile în care cunoștințele sunt accesate și reprezentate, precum și modul în care învățăm și predăm la toate nivelurile și în toate tipurile de educație și formare;

3. există o presiune tot mai mare de a aborda dezvoltarea rapidă a capacităților în domeniul digital și al IA prin asigurarea faptului că toți cetățenii dispun de abilitățile și competențele necesare pentru a înțelege și a utiliza IA și tehnologiile de IA, precum și pentru a recurge în mod critic și responsabil la acestea, într-un mod adecvat vârstei;

4. IA și tehnologiile de IA prezintă, de asemenea, numeroase provocări pentru educație și formare; printre acestea se numără în primul rând necesitatea de a se asigura că rezultatele învățării rămân semnificative, că integritatea academică este menținută, că procesele cognitive umane esențiale sunt protejate și că se depun eforturi pentru a consolida suveranitatea digitală;

5. printre alte provocări se numără necesitatea de a se asigura că, atunci când este utilizată, IA este utilizată într-un mod etic, responsabil, transparent, sustenabil și într-un mod incluziv și centrat pe factorul uman, asigurând respectarea deplină a drepturilor fundamentale și atenuarea prejudecăților dăunătoare, precum și de a consolida procesul de învățare, toate acestea necesitând o evaluare continuă;

6. IA și tehnologiile de IA remodelează multe ocupații și cariere și au dat naștere, de asemenea, unor sectoare noi, emergente și în continuă evoluție, care necesită forță de muncă calificată și specializată;

7. în întreaga Uniune, acest lucru a determinat reflecții privind programele de învățământ, programele de învățare și metodele de predare și de evaluare, inclusiv noi oportunități de inovare pedagogică și de personalizare a învățării.

CONSIDERĂ CĂ ABILITĂȚILE ȘI COMPETENȚELE ÎN MATERIE DE IA

8. au o natură diversă și continuă să apară, să evolueze și să fie definite;

9. au la bază abilitățile digitale existente și, de asemenea, competențele transversale, gândirea critică, sensibilizarea etică, procesul decizional responsabil, empatia și alte competențe socioemoționale, creativitatea și reziliența;

10. combină competențele digitale, inclusiv alfabetizarea în domeniul datelor și mediatică, înțelegerea algoritmică și capacitatea de a evalua și interpreta în mod critic impactul, rezultatele și limitările IA și ale tehnologiilor de IA;

11. includ noi abilități, cum ar fi formularea de prompturi, evaluarea critică și verificarea rezultatelor generate de IA, utilizarea IA pentru formularea și soluționarea problemelor, crearea, proiectarea și modelarea IA, capacitatea de a recunoaște situațiile în care nu se utilizează IA și înțelegerea impactului IA și al tehnologiilor de IA asupra societății și a mediului;

12. trebuie dezvoltate într-un mod adaptat vârstei în toate etapele vieții și sunt relevante pentru toate nivelurile și tipurile de educație și formare;

13. sunt importante pentru ca cetățenii să aibă acces, să ia parte și să se adapteze la o piață a muncii în schimbare, care să răspundă utilizării IA și a tehnologiilor de IA;

14. necesită continuarea reflecției, cooperării, colaborării și dialogului între factorii de decizie, cursanți, educatori, furnizorii de educație și formare, instituțiile de cercetare, partenerii sociali și economici și toate părțile interesate relevante pentru a facilita evaluarea bazată pe dovezi, schimbul de bune practici și promovarea responsabilității comune.

SUBLINIAZĂ importanța Regulamentului (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului („Regulamentul privind inteligența artificială”), care stabilește un cadru pentru utilizarea sigură, etică și fiabilă a IA, inclusiv în educație și formare.

ATRAGE ATENȚIA asupra faptului că suveranitatea digitală și autonomia strategică sunt esențiale pentru Europa, remarcând că este vital să se reducă dependențele asociate instrumentelor și tehnologiilor de IA create în afara Europei, inclusiv în educație și formare.

SALUTĂ

15. DigComp 3.0 (2025), a cincea versiune a Cadrului european al competențelor digitale, care reflectă implicațiile în materie de abilități pentru tendințele tehnologice digitale recente și emergente, inclusiv IA;

16. Capacitarea cursanților pentru era IA: Un cadru de alfabetizare în domeniul IA pentru învățământul primar și secundar (2026, OCDE/Uniunea Europeană), care oferă un cadru pentru dezvoltarea abilităților și competențelor legate de IA în învățământul primar și secundar și promovează o înțelegere comună a cunoștințelor, abilităților și atitudinilor de care au nevoie cursanții pentru a interacționa cu IA, a crea, a gestiona și a modela IA în educație, muncă și societate.

CONVINE că

17. există o nevoie continuă ca toate nivelurile și tipurile de educație și formare să reflecte dezvoltarea și utilizarea IA și a tehnologiilor de IA și să răspundă în mod adecvat și responsabil la acestea;

18. este necesară o abordare coerentă și bazată pe dovezi pentru a sprijini dezvoltarea abilităților și competențelor de care au nevoie cetățenii în contextul IA și al tehnologiilor de IA;

19. predarea și învățarea la toate nivelurile și în toate tipurile de educație și formare ar trebui să rămână centrate pe factorul uman și trebuie să se acorde atenție potențialelor efecte negative ale IA și ale tehnologiilor de IA, cum ar fi dependența excesivă de instrumentele de IA, informarea greșită, dezinformarea și utilizarea răuvoitoare a conținutului, hărțuirea cibernetică, prejudecățile algoritmice, discriminarea, pierderea învățării, descărcarea cognitivă, preocupările legate de protecția datelor și a confidențialității, amenințarea la adresa integrității academice, precum și impactul social și de mediu;

20. ar trebui să se acorde atenție utilizării responsabile, sigure și transparente a datelor, în conformitate cu legislația Uniunii privind protecția datelor, și este necesar ca cetățenii să înțeleagă implicațiile partajării de date cu IA și tehnologiile de IA;

21. asigurarea unui nivel suficient în materie de alfabetizare, matematică și științe pentru toți reprezintă baza întregii învățări ulterioare; această bază le permite cursanților să dezvolte atât competențe mai ample, cât și competențe mai specializate, inclusiv pentru IA;

22. educația și îngrijirea timpurie a copiilor sunt importante pentru sprijinirea dezvoltării timpurii a gândirii critice și a altor abilități fundamentale, care sunt esențiale pentru ca copiii și tinerii să interacționeze în mod sigur și eficace cu tehnologiile digitale și IA pe măsură ce cresc în vârstă;

23. educația școlară joacă un rol important în dezvoltarea abilităților și competențelor legate de IA și de tehnologiile de IA pentru a sprijini cursanții într-un mod adecvat vârstei pentru a interacționa cu IA, a crea, a gestiona și a modela IA într-un mod responsabil, sigur și etic, promovând totodată competențele lor digitale;

24. părinții, îngrijitorii și familiile joacă un rol foarte important în sprijinirea copiilor și a tinerilor pentru a dezvolta abilitățile și competențele timpurii pentru IA și pentru a înțelege oportunitățile și riscurile digitalizării;

25. având în vedere impactul pe care IA și tehnologiile de IA îl au asupra multor discipline, programele de învățare din învățământul superior, educația și formarea profesională (EFP) și învățarea în rândul adulților pot sprijini toți cursanții să dezvolte abilitățile și competențele necesare pentru a utiliza IA și tehnologiile de IA în mod eficace și responsabil;

26. învățământul superior și EFP joacă un rol important în dezvoltarea abilităților digitale avansate necesare pentru ocupațiile și carierele noi, emergente și în continuă evoluție în sectoarele care utilizează tehnologiile de IA și care au o importanță semnificativă pentru inovare și competitivitate;

27. instituțiile de învățământ superior joacă un rol de frunte în promovarea cercetării care contribuie la dezvoltarea în continuare a IA și a tehnologiilor de IA sigure și fiabile, sprijină inovarea pentru a valorifica beneficiile competitive pe care IA le poate oferi și evaluează impactul societal, de mediu și economic al IA și al tehnologiilor de IA;

28. practicile de evaluare la toate nivelurile și în toate tipurile de educație și formare necesită o reflecție într-un context în care IA este disponibilă pe scară largă, pentru a se asigura că rezultatele învățării și integritatea academică sunt protejate;

29. învățarea pe tot parcursul vieții, inclusiv învățarea în rândul adulților, este esențială pentru a le permite tuturor cetățenilor să continue să învețe despre IA și tehnologiile de IA și să se bazeze pe abilitățile și competențele lor ca răspuns la schimbările tehnologice, inclusiv prin perfecționare și recalificare, precum și prin cursuri flexibile, cu ritm rapid și de scurtă durată, cum ar fi microcertificările;

30. experiențele de învățare nonformală și informală pot contribui la dezvoltarea abilităților și competențelor relevante pentru IA și tehnologiile de IA pentru cetățenii de toate vârstele.

SUBLINIAZĂ că

31. sunt necesare măsuri specifice pentru a consolida abilitățile și competențele în domeniul IA și al tehnologiilor de IA pentru toți cetățenii, în toate etapele vieții, în special pentru cei cu un nivel scăzut de abilități digitale;

32. sunt necesare abordări incluzive pentru a le permite cetățenilor, indiferent de gen, vârstă, nevoi diverse, localizare geografică sau mediu socioeconomic, să se implice în oportunități de învățare legate de IA, inclusiv prin eliminarea barierelor legate de accesibilitate, mobilitate, participare și limbă și prin atenuarea riscului de adâncire a decalajului digital sau a altor inegalități existente;

33. există o nevoie continuă de a promova starea de bine și echilibrul digital care să le permită cetățenilor să dezvolte o relație sănătoasă și responsabilă cu IA și tehnologiile de IA;

34. orientarea pe tot parcursul vieții trebuie să evolueze în contextul IA și al tehnologiilor de IA, rămânând totodată centrată pe factorul uman, pentru a-i ajuta pe cetățeni să facă alegeri în cunoștință de cauză cu privire la oportunitățile de învățare, la împlinirea potențialului personal și la parcursurile profesionale;

35. ca parte a educației și formării inițiale și a dezvoltării profesionale continue, cadrele didactice, formatorii, educatorii și liderii trebuie să fie sprijiniți pentru a se adapta la schimbările tehnologice, indiferent de nivelul lor de pregătire digitală, pentru a dezvolta niveluri suficiente de alfabetizare în domeniul IA, inclusiv a înțelege oportunitățile, riscurile și potențialele prejudicii asociate cu IA și tehnologiile de IA, pentru a utiliza IA ca să își consolideze abordările pedagogice și pentru a sprijini la rândul lor dobândirea de abilități și competențe pentru IA și tehnologiile de IA;

36. furnizorii de educație și formare au nevoie de sprijin pentru a elabora și a pune în aplicare politici privind utilizarea IA și a tehnologiilor de IA, inclusiv cu privire la aspecte precum integritatea academică, plagiatul, drepturile de autor, transparența, divulgarea utilizării IA, guvernanța, supravegherea umană, securitatea, confidențialitatea și chestiunile etice;

37. având în vedere ritmul rapid al schimbărilor în domeniul IA și al tehnologiilor IA, este esențial să se identifice, să se anticipeze și să se răspundă nevoilor în continuă evoluție în materie de abilități, inclusiv în ceea ce privește abilitățile digitale avansate, în contextul competitivității generale a Uniunii.

INVITĂ STATELE MEMBRE

38. să adopte o abordare coerentă și bazată pe dovezi pentru a sprijini dezvoltarea abilităților și competențelor de care au nevoie cetățenii în contextul IA și al tehnologiilor de IA, prin continuarea reflecției, schimb de bune practici, cooperare, colaborare și dialog între factorii de decizie și toate părțile interesate relevante;

39. să utilizeze instrumentele relevante existente ale UE, cum ar fi DigComp 3.0, Cadrul de alfabetizare în domeniul IA pentru învățământul primar și secundar și Orientările actualizate privind utilizarea etică a inteligenței artificiale și a datelor în procesul de predare și învățare pentru cadrele didactice atunci când elaborează și actualizează programele școlare, cadrele și programele de învățare și evaluare naționale și/sau regionale care implică abilitățile și competențele necesare pentru IA;

40. să sprijine cadrele didactice, formatorii, educatorii și liderii să dezvolte niveluri suficiente de alfabetizare în domeniul IA și să învețe despre dobândirea de abilități și competențe pentru IA și tehnologiile de IA ca parte a educației și formării inițiale și a dezvoltării profesionale continue; să îi încurajeze să profite de oportunitățile oferite de IA și să ia decizii în cunoștință de cauză cu privire la utilizarea IA atunci când aceasta îmbunătățește pedagogia și ține seama de nevoile și de stadiul de dezvoltare al cursanților;

41. să ofere sprijin și orientări școlilor și furnizorilor de educație și formare cu privire la dezvoltarea abilităților și competențelor legate de IA și de tehnologiile de IA, într-un mod adecvat vârstei, precum și cu privire la elaborarea și punerea în aplicare a politicilor, prin abordări la nivelul întregii instituții, cu privire la utilizarea IA și a tehnologiilor de IA care protejează acțiunea umană, incluziunea, echitatea și starea de bine;

42. să încurajeze furnizorii de EFP și de învățământ superior să actualizeze programele de învățare existente și să dezvolte noi programe de învățare pentru cunoștințele, abilitățile și competențele avansate pentru IA și tehnologiile de IA necesare pentru ocupațiile și carierele noi și în continuă evoluție;

43. să promoveze o abordare bazată pe învățarea pe tot parcursul vieții pentru a le permite cetățenilor de toate vârstele să dezvolte abilități și competențe pentru IA și tehnologiile de IA, inclusiv prin perfecționare și recalificare, precum și prin cursuri flexibile, cu ritm rapid și de scurtă durată, cum ar fi microcertificările;

44. să aibă în vedere integrarea IA și a tehnologiilor de IA, inclusiv a alfabetizării în domeniul IA și a abilităților digitale avansate, în planificarea abilităților la nivel național și regional;

45. să evalueze impactul IA și al tehnologiilor de IA asupra educației și formării la toate nivelurile, inclusiv impactul asupra inegalităților existente, cum ar fi cele care decurg din gen, handicap, mediul socioeconomic și localizarea geografică, utilizând, acolo unde este posibil, datele și instrumentele de evaluare existente;

46. să valorifice pe deplin fondurile, instrumentele și programele de cooperare, cadrele și orientările existente ale UE pentru a sprijini evoluțiile și reformele legate de abilitățile și competențele pentru IA și tehnologiile de IA și să colaboreze pentru a dezvolta soluții, inclusiv cele care valorifică opțiunile europene cu sursă deschisă.

INVITĂ COMISIA EUROPEANĂ ca, în sfera sa de competență și în conformitate cu principiul subsidiarității:

47. să faciliteze cooperarea, schimbul de bune practici, schimbul de politici și consolidarea capacităților între părțile interesate relevante cu privire la abordările centrate pe factorul uman în ceea ce privește IA, inclusiv abilitățile și competențele pentru IA și tehnologiile de IA, și să colaboreze cu statele membre cu privire la activitățile sale planificate în domeniul abilităților și competențelor pentru IA și tehnologiile de IA;

48. să consolideze baza de dovezi, acordând o atenție deosebită rezultatelor învățării, cu privire la impactul IA și al tehnologiilor de IA la toate nivelurile și în toate tipurile de educație și formare, inclusiv prin colaborarea cu alte organizații internaționale, cum ar fi OCDE, UNESCO și Consiliul Europei;

49. să promoveze instrumente precum DigComp 3.0, Cadrul de alfabetizare în domeniul IA pentru învățământul primar și secundar și Orientările actualizate privind utilizarea etică a inteligenței artificiale și a datelor în procesul de predare și învățare pentru cadrele didactice ca resurse în sprijinul elaborării de politici pentru statele membre, precum și în rândul cadrelor didactice, al formatorilor, al educatorilor și al liderilor și al furnizorilor de educație și formare;

50. să ia măsuri pentru a valorifica activitatea Cadrului de alfabetizare în domeniul IA pentru învățământul primar și secundar pentru a dezvolta cadre de alfabetizare în domeniul IA pentru cetățeni în alte etape ale vieții;

51. să continue să pună la punct și să disemineze resurse care să sprijine utilizarea etică, responsabilă, incluzivă, sigură și transparentă a instrumentelor de IA în educație și formare și care să țină pasul cu ritmul schimbărilor și să sprijine cetățenii în toate etapele vieții lor;

52. să continue să dezvolte și să ofere oportunități de învățare profesională relevante pentru profesori, formatori, educatori și lideri, de exemplu prin intermediul rețelelor de învățare reciprocă și al comunităților de practică, inclusiv Centrul european pentru educație digitală, Platforma europeană pentru educația școlară și Platforma electronică pentru educația adulților în Europa (EPALE);

53. să pregătească și să pună în aplicare inițiative în colaborare cu statele membre pentru a spori gradul de pregătire pentru viitor al Europei, pentru a le sprijini să se adapteze la IA și la tehnologiile de IA și să ia în considerare elaborarea de inițiative de politică pentru a testa, a evalua și a extinde abordările inovatoare pentru integrarea eficace, sigură și responsabilă a IA în educație și formare, inclusiv prin opțiuni europene cu sursă deschisă.